

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

Woensdag

07-12-2016

Namiddag

Mercredi

07-12-2016

Après-midi

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	centre démocrate Humaniste
VB	Vlaams Belang
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PTB-GO!	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture!
Vuye&Wouters	Vuye&Wouters
PP	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 54 0000/000	Parlementair stuk van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)
CRABV	Beknopt Verslag (witte kaft)	CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture blanche)
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (witte kaft)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (couverture blanche)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers Bestellingen : Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants Commandes : Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be
--	--

INHOUD

- Vraag van mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "de datakabels in de gevangenis van Hasselt" (nr. 15334) 1
Sprekers: Sophie De Wit, Koen Geens, minister van Justitie
- Vraag van mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "de telefonie in de gevangenissen" (nr. 15269) 4
Sprekers: Sophie De Wit, Koen Geens, minister van Justitie
- Vraag van mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "de procedure voor het afnemen van referentiestalen voor de DNA-gegevensbank 'veroordeelden'" (nr. 15196) 6
Sprekers: Sophie De Wit, Koen Geens, minister van Justitie
- Samengevoegde vragen van 8
 - mevrouw Carina Van Cauter aan de minister van Justitie over "de stand van zaken van de minimale dienstverlening in gevangenissen en aan gedetineerden te betalen dwangsommen" (nr. 15294) 8
 - mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "de stand van zaken van de invoering van de gegarandeerde dienstverlening in de gevangenissen" (nr. 15335) 8
Sprekers: Sophie De Wit, Koen Geens, minister van Justitie

SOMMAIRE

- Question de Mme Sophie De Wit au ministre de la Justice sur "les câbles data placés dans la prison de Hasselt" (n° 15334) 1
Orateurs: Sophie De Wit, Koen Geens, ministre de la Justice
- Question de Mme Sophie De Wit au ministre de la Justice sur "la téléphonie dans les prisons" (n° 15269) 4
Orateurs: Sophie De Wit, Koen Geens, ministre de la Justice
- Question de Mme Sophie De Wit au ministre de la Justice sur "la procédure pour le prélèvement d'un échantillon ADN de référence pour la banque de données 'condamnés'" (n° 15196) 6
Orateurs: Sophie De Wit, Koen Geens, ministre de la Justice
- Questions jointes de 8
 - Mme Carina Van Cauter au ministre de la Justice sur "la situation en ce qui concerne le service minimum dans les prisons et les astreintes à payer aux détenus" (n° 15294) 8
 - Mme Sophie De Wit au ministre de la Justice sur "l'état d'avancement de l'instauration du service garanti dans les prisons" (n° 15335) 8
Orateurs: Sophie De Wit, Koen Geens, ministre de la Justice

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

COMMISSION DE LA JUSTICE

van

du

WOENSDAG 7 DECEMBER 2016

MERCREDI 7 DECEMBRE 2016

Namiddag

Après-midi

La réunion publique de commission est ouverte à 14.27 heures et présidée par M. Philippe Goffin.
De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.27 uur en voorgezeten door de heer Philippe Goffin.

01 Vraag van mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "de datakabels in de gevangenis van Hasselt" (nr. 15334)

01 Question de Mme Sophie De Wit au ministre de la Justice sur "les câbles data placés dans la prison de Hasselt" (n° 15334)

01.01 **Sophie De Wit** (N-VA): Mijnheer de minister, deze vraag handelt over een dossier dat ik al opvolg sinds uw voorgangster. In 2012 was er namelijk commotie, omdat er in de gevangenis van Hasselt datakabels werden aangelegd via dewelke de gedetineerden, weliswaar beperkt, op het internet zouden kunnen.

Op mijn parlementaire vraag daarover antwoordde mevrouw Turtelboom mij toen dat de gedetineerden er niet mee op internet konden en ook geen gratis computers zouden krijgen. Er kwam wel een databekabeling in elke cel en er werden virtuele computers gehuurd. Met dat project zouden de gedetineerden bijvoorbeeld aan e-learning kunnen doen, via de VDAB. Zij zouden daaraan alleen mogen deelnemen na een bewijs van hun motivatie.

Ik herinner mij trouwens dat ik toen aan mevrouw Turtelboom gevraagd heb wat een virtuele computer is. Wij tastten beiden een beetje in het duister bij onze voorstelling daarvan. De datakabels zijn toen aangelegd in Hasselt en kostten 181 502 euro. Mevrouw Turtelboom wees erop dat het project wel wat geld kostte, maar ons ook heel wat kosten zou besparen. Men ging ervan uit dat men vanuit de gevangenis zijn juridisch dossier zou kunnen inkijken, waardoor de kosten van vervoer en bewaking zouden verminderen en het risico op ontsnapping zou verkleinen. Bovendien konden de virtuele computers worden gehuurd. Daar stond een som tegenover.

Het project bestond al sinds 2010 in de gevangnissen van Tongeren, Ruiselede, Ieper, Brugge en Hoogstraten. Er waren ook nog plannen voor de invoering ervan in Antwerpen en Leuven-Centraal. Wij zijn ondertussen al een tijd verder en wij zijn het dossier een beetje vergeten.

Mijnheer de minister, hoe evalueert u het project in Hasselt, nu het enkele jaren operationeel is? Valt er sinds de databekabeling effectief een daling van andere kosten, zoals vervoer en bewaking, waar te nemen? Hoe hoog waren de kosten voor het project en na de invoering ervan? Welke besparing werd bijgevolg gerealiseerd in

01.01 **Sophie De Wit** (N-VA): En 2012, 181 502 euros ont été dépensés pour le placement de câbles de transmission de données à la prison de Hasselt. On considérerait que la réalisation de ces travaux permettrait de réduire notamment les coûts de transport et de surveillance et diminuerait également les risques d'évasion. Un projet analogue a été développé depuis 2010 dans les prisons de Tongres, Ruiselede, Ypres, Bruges et Hoogstraten; Anvers et Louvain-Central devaient suivre.

Quelle est l'évaluation faite par le ministre du projet dans les établissements pénitentiaires précités et dans celui de Hasselt en particulier? Les coûts de transport et de surveillance ont-ils réellement baissé? Combien de détenus louent-ils un ordinateur virtuel et quel est le prix de cette location? Dans quelles autres prisons un câblage analogue sera-t-il réalisé?

Hasselt?

Hoe evalueert u het project in de andere gevangenissen waar de databekabeling reeds was uitgevoerd, namelijk Tongeren, Ruislede, Ieper, Brugge en Hoogstraten? Welke kosten werden daar bespaard?

Hoeveel gedetineerden, per gevangenis, huren effectief een virtuele computer? Welke kosten dienen gedetineerden te betalen voor de huur van zo'n virtuele computer? Voor welke doeleinden gebruiken zij die computers? In welke gevangenissen werd de databekabeling sindsdien nog uitgevoerd? Wat was daarvoor de kostprijs per gevangenis? Zijn er gevangenissen die tot nu toe nog niet met het systeem werken? Zo ja, welke en wanneer plant u desgevallend ook daar een uitrol van het project?

01.02 Minister **Koen Geens**: Mevrouw De Wit, normalisatie is een sleutelbegrip in het kader van de invulling van de detentie in het algemeen en de voorbereiding van sociale re-integratie in het bijzonder. De gedetineerdenpopulatie is steeds meer samengesteld uit *digital natives*, die reeds voor hun detentie sterk vertrouwd zijn met de gedigitaliseerde wereld en daarnaar vervolgens ook zullen terugkeren. Het gevangeniswezen kan niet achterblijven op die trend en initiatieven om informatica intrede te doen vinden in de detentieomgeving, zijn dan ook een logische stap.

Tegen die achtergrond werd in de bekabeling van de gevangenis te Hasselt voorzien. Talrijke tests zijn uitgevoerd met het oog op het ter beschikking stellen van virtuele pc's, het voorzien in modules van e-learning en de toegang tot het internet.

De testfase heeft heel wat duidelijk gemaakt over de opties die in de toekomst kunnen genomen worden. Zo hebben ze ons geleerd dat een digitaal platform dat aan de gedetineerden ter beschikking zou worden gesteld, een belangrijke stap zou kunnen zijn. Het platform zou het mogelijk maken dat de gedetineerden toegang hebben tot applicaties, zonder dat ze telkens op aparte pc's moeten werken, die dan moeten geïnstalleerd worden en onderhouden worden. Ook kan op die manier een antwoord worden geboden aan een veiligheidsgebonden probleem, zoals de toegang tot het internet, of een vergelijkbaar probleem, zoals het vermijden dat niet-wenselijke sites zouden worden bezocht.

Dezelfde tests hebben duidelijk gemaakt dat het inzetten van virtuele pc's buiten een digitaal platform een dure en complexe aangelegenheid is. Hieruit is uiteindelijk het project rond *PrisonCloud* gegroeid, dat reeds in drie gevangenissen beschikbaar is. Via dat platform worden aan gedetineerden digitale mogelijkheden aangeboden binnen een beveiligde omgeving, doordat het platform centraal, van buiten de cel, wordt beheerd. Per gevangenis kunnen à la carte configuraties worden uitgewerkt.

Via het platform hebben gedetineerden toegang tot een dergelijke virtuele pc. De toegang kost hun 15 euro op dagbasis. Gedetineerden kunnen via het platform opleidingen afwerken, bijvoorbeeld via een tekstverwerkingsprogramma. De gedetineerden kunnen tevens verzoeken persoonlijke applicaties te installeren, voor zover ze aanvaardbaar zijn vanuit wettelijk en veiligheidsoogpunt. Die applicaties vallen ten laste van de gedetineerde.

01.02 **Koen Geens**, ministre: Une partie croissante de la population carcérale est composée de "natifs numériques". La prise d'un certain nombre d'initiatives en matière d'utilisation de l'informatique dans l'environnement pénitentiaire ne constitue donc qu'une étape logique.

De nombreux tests ont été effectués lors du câblage de la prison de Hasselt, en matière de PC virtuels, de modules d'e-learning et d'accès à internet. Il est clairement ressorti de ces tests qu'une plate-forme numérique permettrait aux détenus d'accéder à des applications sans devoir systématiquement se servir d'ordinateurs distincts. Cette solution permettrait de prévenir la consultation de sites non autorisés. Il s'est également avéré que l'utilisation de PC virtuels en dehors d'une plate-forme numérique est coûteuse et complexe.

C'est ainsi qu'est né le projet Prison Cloud, déjà disponible dans trois établissements pénitentiaires. Cette plate-forme offre aux détenus des possibilités numériques dans un environnement sécurisé. La gestion de la plate-forme est centrale, c'est-à-dire qu'elle s'effectue en dehors de la cellule. Des configurations peuvent être développées "à la carte" pour chaque prison. Par le biais de cette plate-forme, les détenus ont

In de overige gevangenissen werken wij nog steeds met het ter beschikking stellen van pc's via een huurcontract. Dat kost de gedetineerde 19 euro per maand.

Ook op die pc's kunnen gedetineerden persoonlijke applicaties laten installeren. Digitale gegevensuitwisseling is echter niet mogelijk. Indien dat in het kader van opleidingen nodig is, worden de opleidingen in aparte leslokalen verzorgd.

De doelstelling is uiteindelijk alle gedetineerden toegang tot het digitale platform te geven.

De eerste fase bestaat er dan logischerwijze ook in alle gevangenissen van de noodzakelijke bekabeling te voorzien. Dat project is momenteel in uitvoering en zal in eerste instantie ertoe leiden dat gedetineerden rechtstreeks toegang tot het telefonieverkeer hebben.

De werven in de gevangenissen van Brugge en Lantin worden afgewerkt. In Turnhout is dat al gebeurd. De gevangenis van Nijvel is binnenkort aan de beurt.

In 2017 zijn de werken gepland in Andenne, Aarlen, Dendermonde, Dinant, Gent, Ieper, Ittre, Jamioulx, Leuven-Hulp, Leuven-Centraal, Oudenaarde en Doornik. In sommige inrichtingen, zoals Hasselt, zullen de nog uit te voeren werken beperkt zijn, zoals de aanpassing aan de recentste technische normen. Eind 2018 zou het volledige gevangenispark moeten zijn afgewerkt.

Zoals gezegd, zal de eerste concrete toepassing het ter beschikking stellen van een telefoniemodule zijn. Het bekabelingnetwerk zal de uitrol van het digitale platform vervolgens mogelijk maken. Daardoor worden de interne bewegingen vermeden, wat een vermindering van de werklust van het bewakingspersoneel impliceert. Het draagt ook bij tot de veiligheid.

De gedetineerden zullen dat recht ook op een veel autonomere wijze kunnen gebruiken. Het inschatten van de concrete positieve impact op de werklust is nog enigszins voorbarig, aangezien alle gevangenissen volop in de transitie van het project Anders Werken zitten.

01.03 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, ik begrijp dat de transitie volledig bezig is en dat het nog moeilijk is om een aantal gevolgtrekkingen te maken.

Ik dank u dus voor uw antwoord en zal het dossier blijven opvolgen. In 2019 zou het systeem overal moeten zijn geplaatst. Ik zal wellicht al iets vroeger dan 2019 een nieuwe vraag kunnen stellen; wie weet of ik hier dan nog ben.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

Le **président**: La question n° 15214 de Mme Özen est transformée en question écrite.

accès à un PC virtuel qui leur coûte 15 euros par jour. Ils peuvent ainsi suivre des formations ou installer des applications personnelles, pour autant qu'elles soient légales et acceptables du point de vue de la sécurité. Ces applications sont toujours à charge des détenus.

Dans les autres prisons, des PC sont mis à la disposition des détenus par le biais d'un contrat de location qui leur revient à 19 euros par mois.

L'objectif final est que l'ensemble des détenus aient accès à la plateforme numérique. Pour l'instant, on travaille au câblage. Les chantiers de Bruges et de Lantin sont en cours d'achèvement et à Turnhout ils sont déjà terminés. Les travaux débiteront bientôt à Nivelles. En 2017, des travaux sont planifiés à Andenne, Arlon, Termonde, Dinant, Gand, Ypres, Ittre, Jamioulx, Louvain auxiliaire, Louvain central, Audenarde et Tournai. Dans certains établissements comme Hasselt, les travaux à terminer seront plutôt limités. L'ensemble du parc pénitentiaire devrait être équipé pour la fin 2018. La première application spécifique sera la mise à disposition d'un module téléphonique.

Il est encore trop tôt pour évaluer l'incidence positive sur la charge de travail. Toutes les prisons sont en pleine transition.

De **voorzitter**: Vraag nr. 15214 van mevrouw Özen wordt omgezet

in een schriftelijke vraag.

02 Vraag van mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "de telefonie in de gevangenissen" (nr. 15269)

02 Question de Mme Sophie De Wit au ministre de la Justice sur "la téléphonie dans les prisons" (n° 15269)

02.01 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wij blijven een beetje in dezelfde sfeer.

Ik ben voorzitter van de commissie voor de Verzoekschriften en het is daar dat de ombudsman jaarlijks verslag uitbrengt. In oktober 2016 heeft ook de Centrale Toezichtraad, nadat de ombudsman dat eerder al had gedaan, zijn jaarverslag voorgesteld aan het federale Parlement. Daarin werd een aantal bezorgdheden aangehaald in verband met de telefonie in gevangenissen. Zoals ik al zei was dat ook een van de pijnpunten die zijn opgeworpen in het verslag van de ombudsman.

In het verslag raadt de Centrale Toezichtraad eigenlijk aan om nieuwe technologieën beschikbaar te maken. Alleen roept dat een aantal vragen op in verband met de veiligheid. Sinds 2014 spreekt de FOD Justitie over een openbare aanbesteding om het telefoniesysteem in de Belgische gevangenissen te moderniseren en alzo — dat was ook het pijnpunt voor de ombudsman — de kosten voor de gedetineerden te kunnen verlagen. Dat proces is blijkbaar nog niet begonnen.

Met de huidige toestand in België rond de aanslagen en dergelijke is het natuurlijk belangrijk om de veiligheid zoveel mogelijk te waarborgen en om alleszins een betere opsporing van potentiële bedreigingen mogelijk te maken, inclusief in de gevangenissen. Ik vind het dan ook interessant om u daar een aantal vragen over te stellen.

Mijn eerste vraag is of er overleg voorzien is tussen de FOD Justitie en de huidige leverancier van telefoondiensten in de gevangenissen, in verband met een verlaging van de prijs.

Ten tweede, welke opties heeft de FOD Justitie overwogen om de huidige telefoondiensten te upgraden?

Wanneer zal de FOD Justitie de openbare aanbesteding lanceren om het telefoniesysteem in de Belgische gevangenissen te moderniseren?

Hoe plan de FOD Justitie samenwerking met de beschikbare leveranciers van telefoondiensten in de gevangenissen om na te gaan hoe de veiligheid kan worden verzekerd wanneer nieuwe technologieën beschikbaar worden voor de gedetineerden?

Welke opties voorziet de FOD ten opzichte van telecommunicatie, veiligheid en toezicht? Dat betekent vier punten, namelijk de integratie van het telecommunicatie-interferentiesysteem, dus het mobiele, de 2, 3, 4 en 5G en Wifi; de integratie van het voice biometrisch systeem; de integratie van lawful intercept system en opties voor de integratie van de IMSI-catcher.

02.01 Sophie De Wit (N-VA): Les rapports annuels tant du Conseil central de surveillance pénitentiaire que du médiateur formulent plusieurs remarques sur la vétusté de la téléphonie dans les prisons et sur le coût élevé du trafic téléphonique pour les détenus.

Une réduction tarifaire est-elle négociée entre le SPF Justice et l'actuel fournisseur de services téléphoniques dans les prisons? Quelles sont les options en vue d'une mise à niveau des services actuels? À quand la publication d'un appel d'offres pour la modernisation de la téléphonie? Lors de l'installation des nouvelles technologies, comment le SPF compte-t-il coopérer avec les fournisseurs, de sorte à assurer la sécurité dans les prisons? Comment le SPF va-t-il gérer l'intégration du système de brouillage des télécommunications, de la 2, 3, 4 et 5G et du wifi, du système de biométrie vocale, du système d'interception légale et du système d'interception du trafic de téléphonie mobile (IMSI-catcher)? La gestion du système de communications ne faisant pas partie des missions prioritaires du SPF, celui-ci ne ferait-il pas mieux de s'adresser à un fournisseur indépendant?

Waarom overweegt de FOD Justitie de overschakeling naar een nieuw telefoniesysteem, een oplossing die bijkomende werkdruk voor de FOD Justitie zou betekenen, in plaats van gebruik te maken van een onafhankelijke leverancier om het communicatiesysteem te beheren?

Behoort het exploiteren van telecommunicatiediensten in de gevangenissen tot het takenpakket van de FOD Justitie?

02.02 Minister **Koen Geens**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw De Wit, de huidige leverancier van telefonie in onze strafinrichtingen is Teleo. Het contract met Teleo werd verlengd in afwachting van de goedkeuring van de publicatie van het nieuw nationaal lastenboek telefonie. In het huidig contract werd de mogelijkheid tot een andere tarificatie niet opgenomen.

In de strafinrichtingen Beveren, Leuze en Marche-en-Famenne wordt er gebruikgemaakt van het digitaal platform *PrisonCloud*, waarin telefonie werd geïntegreerd.

Het nieuw lastenboek geeft veel aandacht aan de tarificatie en marktconformiteit van de prijzen, wat voor de gedetineerden een aanzienlijke daling van de kostprijs moet betekenen. De openbare aanbesteding is klaar om te worden gepubliceerd. Het dossier wordt momenteel in beroep bekeken door mijn collega van Begroting.

Een upgrade van het huidige systeem naar de modernste technieken is niet mogelijk. In de nieuwe openbare aanbesteding werd extra aandacht besteed aan de nieuwe technologieën. Hierbij werd reeds in de mogelijkheid voorzien tot uitbreiding naar videoconferentie. Er werd ook in een onderhoudscontract voorzien voor het nieuwe telefoniesysteem om, indien noodzakelijk, in nieuwe technologieën of extra veiligheidssystemen te voorzien.

Telecommunicatie-interferentiesystemen worden binnen het DG EPI niet meer gebruikt. Het werd vroeger geïnstalleerd in twee gevangenissen, maar dat wordt nu niet meer gedaan. Op dit moment wordt een integratie van een voice biometrisch systeem nog niet gepland. De vraag tot installatie van de IMSI-catcher stond tot nu toe niet ter discussie en werd dus ook nog niet besproken.

Het is voor mijn departement belangrijk om snel te kunnen handelen en te beschikken over een flexibel telefoniesysteem. Denk maar aan de diverse restricties die moeten kunnen worden ingesteld voor alle gedetineerden, een groep van gedetineerden of een individuele gedetineerde. Voorbeelden hiervan zijn de *blacklist* met telefoonnummers die niet kunnen worden gebeld, alsook een uitbreiding van het dagelijks aantal keren bellen naar een groep van nummers, en het altijd beschikbaar stellen van het telefoonnummer van de advocaat.

02.02 **Koen Geens**, ministre: Le contrat conclu avec l'opérateur de téléphonie Teleo a été prolongé en attendant l'approbation du nouveau cahier des charges national en matière de téléphonie. Le contrat actuel ne permet pas une tarification différenciée.

Les prisons de Beveren, Leuze et Marche-en-Famenne utilisent la plate-forme numérique Prison Cloud intégrant la téléphonie. L'accent mis, dans le nouveau cahier des charges, sur des prix conformes à ceux du marché devrait se traduire dans les faits par une nette réduction des coûts. L'adjudication publique est actuellement examinée par le ministre du Budget et elle pourra ensuite être publiée.

Une mise à niveau vers les techniques les plus avancées n'est pas possible pour l'instant mais l'on y accordera une attention particulière dans la nouvelle adjudication publique, notamment par le biais d'un contrat de maintenance.

Les systèmes d'interférence en matière de télécommunications ne peuvent plus être utilisés dans les établissements pénitentiaires et il n'est pas encore prévu d'installer un système de biométrie vocale. L'installation d'un système d'interception du trafic de téléphonie mobile n'a pas encore été discutée.

Un système téléphonique flexible est primordial pour le SPF Justice, par exemple pour pouvoir dresser rapidement une liste noire des numéros de téléphone ne pouvant pas être appelés, mais également

pour pouvoir accorder davantage de facilités d'appel.

02.03 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord.

Ik noteer dat het nieuw lastenboek al klaar is. Hebt u al een zicht op de timing? Dat heb ik niet gehoord, maar mogelijk heb ik dat tussen alle IT-terminologie door gemist. Wat stelt u in het vooruitzicht? Dat had ik graag nog van u vernomen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Vraag nr. 15274 van de heer Van Hecke is omgezet in een schriftelijke vraag. Vraag nr. 15293 van mevrouw Van Cauter is uitgesteld.

Mevrouw De Wit, u krijgt het woord voor uw vraag onder agendapunt 10 over de datakabels in de gevangenis van Hasselt.

02.04 Sophie De Wit (N-VA): (...) Ik zie nu juist dat ik die vraag daarnet al gesteld heb toen ik het woord kreeg voor een andere vraag. Staat u mij toe dat ik nu mijn andere vraag stel die op de agenda staat?

De **voorzitter**: Ja.

02.05 Sophie De Wit (N-VA): Mijn excuses.

03 Vraag van mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "de procedure voor het afnemen van referentiestalen voor de DNA-gegevensbank 'veroordeelden'" (nr. 15196)

03 Question de Mme Sophie De Wit au ministre de la Justice sur "la procédure pour le prélèvement d'un échantillon ADN de référence pour la banque de données 'condamnés'" (n° 15196)

03.01 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, wij weten dat veroordeelde daders van bepaalde misdrijven vandaag geregistreerd worden in een aparte DNA-gegevensbank "Veroordeelden."

Indien er van een veroordeelde nog geen DNA-referentieprofiel is opgesteld, is het aan de politie het referentiestaal daarvoor af te nemen. Wanneer de veroordeelde in de gevangenis zit, moet de afname uitgevoerd worden door de politiezone van het grondgebied waar de gevangenis gelegen is.

Ik hoef u niet uit te leggen dat dit voor politiezones met verschillende gevangenissen op hun grondgebied – en in de Kempen zijn er een paar die zich dicht bij elkaar bevinden – heel wat extra werk betekent. De politiezone Noorderkempen bijvoorbeeld neemt jaarlijks meer dan 100 DNA-stalen af bij gedetineerden uit de gevangenissen van Merksplas, Wortel, Hoogstraten en voorlopig ook Tilburg.

Het probleem is dat die stalen enkel door de hoofdinspecteurs mogen worden afgenomen. De gevangenissen beschikken blijkbaar zelf nog niet over digitale toestellen om vingerafdrukken te nemen. Het gevolg is dat elke gevangene, ook die van Tilburg, moet worden opgehaald en naar het politiekantoor moet worden gebracht, wat heel wat werk en tijd in beslag neemt.

02.03 Sophie De Wit (N-VA): Quel est le calendrier prévu en ce qui concerne le nouveau cahier des charges?

Le **président**: La question n° 15274 de M. VanHecke est transformée en question écrite. La question n° 15293 de Mme Van Cauter est reportée.

03.01 Sophie De Wit (N-VA): Tous les profils ADN de référence d'auteurs condamnés doivent être enregistrés dans une banque de données ADN distincte. Le prélèvement d'un échantillon de référence est effectué par un inspecteur principal de la zone de police du territoire sur lequel est située la prison. Pour certaines zones de police, notamment celle de Noorderkempen, cette procédure constitue une importante charge de travail supplémentaire. De plus, les prisons ne disposent pas du matériel adéquat pour procéder aux prélèvements d'ADN, ce qui signifie que les détenus doivent d'abord être emmenés au poste de police. Or la circulaire COL 21/2013 du Collège des procureurs généraux prévoit que

Nochtans bepaalt rondzendbrief COL 21/2013 van het College van procureurs-generaal inzake DNA: "Wanneer de afname van een referentiestaal moet gebeuren op een veroordeelde die van zijn vrijheid is beroofd, moeten de penitentiaire inrichtingen de nodige bijstand verlenen aan de betrokken politiedienst om de afname mogelijk te maken, in het bijzonder door het ter beschikking stellen van een geschikt lokaal."

Ik kom tot mijn vragen, mijnheer de minister.

Kan dit procédé niet efficiënter gemaakt worden zodat de DNA-afnames voortaan in de gevangenen zelf kunnen plaatsvinden?

Kunt u mij meedelen of dit probleem in elke gevangenis en elke politiezone op dezelfde manier rijst als in de Kempen?

Om welke reden kunnen de afnames louter door de hoofdinspecteur worden uitgevoerd?

Hebt u er zicht op hoeveel DNA-afnames de afgelopen jaren plaatsvonden?

Hoeveel persoonsgegevens zitten er intussen in totaal in de DNA-gegevensbank "Veroordeelden?"

Tot slot, mijnheer de minister, hoeveel misdrijven konden er reeds worden opgelost doordat de gezochte dader kon worden gelinkt met deze gegevensbank? Graag krijg ik een opdeling per jaar.

Ik dank u alvast voor uw antwoord.

Mijn excuses aan de diensten omdat ik de volgorde van de vragen heb gewisseld.

03.02 Minister **Koen Geens**: Mevrouw De Wit, uw vraag kadert in de samenwerking tussen de bestuurlijke politie en het gevangeniswezen omtrent de afname van stalen voor de DNA-gegevensbank en omtrent de vingerafdrukken. Het is inderdaad zo dat de wet eist dat van veroordeelden een DNA-staal wordt afgenomen en ingevoerd in de DNA-gegevensbank. Deze afname kan volgens de wet onder dwang gebeuren. Net zoals voor andere politionele tussenkomsten in het kader van privacyschennende maatregelen is vereist dat de maatregel gebeurt door of onder leiding van een hoofdinspecteur van de politie, zoals bijvoorbeeld ook bij huiszoekingen.

Via mijn diensten binnen het gevangeniswezen vernam ik dat het probleem onder controle is voor de meeste gevangenen en politiezones. Ook het door u aangehaalde probleem voor gedetineerden in Tilburg is opgelost, vermits er vandaag nog slechts vijftien gedetineerden aanwezig zijn in de Nederlandse instelling. Deze maand zal de laatste gedetineerde Tilburg verlaten.

De oplossing van de problematiek is eerder te vinden bij de politiediensten dan bij de gevangenen. Ik verklaar mij nader. De elektronische vingerafdrukken kunnen in de gevangenen afgenomen worden. Dat gebeurt ook en ze zijn beschikbaar via Sidis Suite.

les établissements pénitentiaires doivent mettre un local à disposition à cet effet.

La procédure est-elle identique dans toutes les prisons et zones de police? Pourquoi les échantillons doivent-ils être prélevés par un inspecteur principal? Combien de prélèvements ont-ils été effectués ces dernières années? Combien de profils compte actuellement la banque de données? Combien d'infractions ont-elles pu être élucidées grâce à cette banque de données?

03.02 **Koen Geens**, ministre: Les condamnés doivent, si besoin sous la contrainte, se soumettre au prélèvement d'un échantillon d'ADN. Comme pour d'autres interventions policières réalisées dans le cadre de mesures d'atteinte à la vie privée, la présence d'un inspecteur principal est requise. Le problème est maîtrisé dans la plupart des établissements pénitentiaires et des zones de police. La loi exige en effet que l'échantillon d'ADN soit prélevé par un inspecteur principal dans un bureau de police, mais le ministre de l'Intérieur s'attelle actuellement à l'élaboration d'une procédure qui permettrait de réaliser aussi ces prélèvements au sein même des prisons.

Door de recente wetswijziging is het wel zo dat alle veroordeelden in de DNA-databank moeten worden opgenomen en dat dit DNA-staal inderdaad enkel door een hoofdinspecteur mag worden afgenomen, en dat dit moet gebeuren in een politiekantoor. Volgens mijn informatie bereidt de collega van Binnenlandse Zaken een onderrichting/regelgeving voor die het mogelijk zou maken dat de geëigende apparatuur in de gevangenissen zou mogen worden geplaatst, waardoor deze uithalingen niet meer nodig zouden zijn. De gevangenissen zullen daar uiteraard aan meewerken.

De door u gevraagde cijfers over de DNA-databank voor veroordeelden geef ik u mee via het commissiesecretariaat.

03.03 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Dat is goed nieuws. Het is een praktische oplossing voor een probleem dat zorgt voor veel bijkomende werkdruk en inefficiënte werking. Ik ben er blij mee en hoop dat het snel kan gebeuren in de gevangenis. Het zal wat ruimte laten voor onze politiezones op het terrein.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

Le **président**: La question n° 15313 de Mme Jadin est transformée en question écrite.

Je fournirai les chiffres exacts à Mme De Wit.

De **voorzitter**: Vraag nr. 15313 van mevrouw Jadin wordt omgezet in een schriftelijke vraag.

04 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Carina Van Cauter aan de minister van Justitie over "de stand van zaken van de minimale dienstverlening in gevangenissen en aan gedetineerden te betalen dwangsommen" (nr. 15294)
- mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "de stand van zaken van de invoering van de gegarandeerde dienstverlening in de gevangenissen" (nr. 15335)

04 Questions jointes de

- Mme Carina Van Cauter au ministre de la Justice sur "la situation en ce qui concerne le service minimum dans les prisons et les astreintes à payer aux détenus" (n° 15294)
- Mme Sophie De Wit au ministre de la Justice sur "l'état d'avancement de l'instauration du service garanti dans les prisons" (n° 15335)

Mevrouw Van Cauter kan niet aanwezig zijn.

04.01 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, misschien had u deze vraag gisteren reeds kunnen beantwoorden, maar we zijn niet zover geraakt bij de bespreking van de beleidsnota. Ik ben dus blij dat ik ze vandaag toch nog kan stellen.

In het regeerakkoord is uitdrukkelijk opgenomen dat er een gegarandeerde dienstverlening zou worden ingevoerd bij het gevangeniswezen, het veiligheidskorps en het centrum voor elektronisch toezicht, om zo de basisrechten van de gedetineerden te vrijwaren.

Die gegarandeerde dienstverlening komt er volgens hetzelfde regeerakkoord naar aanleiding van de ingebrekestelling door het Europees Comité ter preventie van foltering en menonwaardige behandeling en conform het protocolakkoord van het Sectorcomité III

04.01 Sophie De Wit (N-VA): Il est stipulé dans l'accord de gouvernement qu'un service garanti serait introduit dans le système pénitentiaire, le corps de sécurité et le centre de surveillance électronique afin de préserver les droits fondamentaux des détenus. Cette mesure fait suite à la mise en demeure du Comité européen pour la prévention de la torture et des peines ou traitements inhumains ou dégradants et est prise conformément au protocole

Justitie nr. 351 van 19 april 2010. De modaliteiten van de gegarandeerde dienstverlening zullen worden bepaald in overleg met de sociale partners.

De invoering van die gegarandeerde dienstverlening is eens te meer noodzakelijk, nu blijkt dat België aan gevangenen heel wat schadevergoedingen zal moeten betalen vanwege de langdurige stakingen die de Franstalige gevangenen gedurende enkele maanden meemaakten eerder dit jaar.

Bovendien is de gegarandeerde dienstverlening essentieel om de politie te ontlasten. Zij moet telkens het stakende gevangenispersoneel vervangen. Niet alleen behoort dat niet tot haar kerntaken, in de huidige terreurtijden heeft de politie echt wel andere prioriteiten dan stakend gevangenispersoneel te vervangen.

Mijnheer de minister, wat is momenteel de stand van zaken betreffende de invoering van de gegarandeerde dienstverlening?

Acht u het nog mogelijk om de gegarandeerde dienstverlening in te voeren in overleg met de sociale partners?

Zijn er buiten België nog andere Europese landen waar op dit ogenblik géén gegarandeerde dienstverlening in het gevangeniswezen bestaat?

In welke mate wordt protocolakkoord nr. 351 op dit ogenblik nog goed nageleefd door de vakbonden uit het gevangeniswezen? Hoe vaak werd het dit jaar geschonden en brak er een wilde staking uit? Hoe verhoudt dat cijfer zich tot de voorbije jaren?

Ten slotte, aan hoeveel gedetineerden dient de Belgische Staat momenteel een schadevergoeding uit te betalen vanwege stakingen? Wat is de totale kostprijs van de schadevergoedingen? Gaat de Belgische Staat daartegen in beroep?

04.02 Minister **Koen Geens**: Mevrouw De Wit, ik kan u bevestigen dat wij reeds geruime tijd overleggen met de vakbonden over gegarandeerde dienstverlening in de gevangenen. Ik hoop op korte termijn daar concreet over te kunnen communiceren.

Ik acht het mogelijk om in het overleg met de sociale partners de minimale dienstverlening te kunnen invoeren. Dat is ook wat in het regeerakkoord staat. De modaliteiten zullen worden bepaald in overleg met de sociale partners.

Het is juist dat er ook in Albanië nog geen gegarandeerde dienstverlening in het gevangeniswezen bestaat.

Over het algemeen respecteren de vakbonden van het gevangenispersoneel het protocol nummer 351. Wat wel op te merken valt, is dat men soms direct een stakingsaanzegging doet zonder de preliminaire periode van 30 dagen te gebruiken, die werd ingeschreven in de procedure. Doorgaans valt een en ander onder de noemer van emotionele stakingen ten gevolge van een of ander incident. Op die manier wordt de overheid gedwongen om sneller formeel te onderhandelen, onder de druk van een stakingsaanzegging.

d'accord 351 du comité de secteur III - Justice. Les modalités seront déterminées en concertation avec les partenaires sociaux.

Un service garanti en concertation avec les partenaires sociaux est-il encore faisable? Y a-t-il d'autres pays européens où cela n'existe pas encore? Dans quelle mesure le protocole d'accord 351 est-il bien observé par les syndicats? Quelles sont les statistiques? À combien de détenus l'État belge doit-il aujourd'hui payer un dédommagement pour cause de grèves? Quel en est le coût total et l'État va-t-il se pourvoir en appel contre cette condamnation?

04.02 **Koen Geens**, ministre: J'espère pouvoir communiquer, dans les meilleurs délais, des informations précises en ce qui concerne la concertation avec les syndicats. Je crois fermement en la conclusion d'un accord avec les partenaires sociaux.

En Albanie, il n'existe encore aucun système de service minimum garanti dans l'administration pénitentiaire.

Les syndicats respectent le protocole 351, mais déposent parfois un préavis de grève sans tenir compte de la période préliminaire, forçant ainsi les autorités à négocier. Je transmettrai les chiffres à cet égard par écrit.

Concrete cijfers kan ik u op dit moment niet geven, maar wil ik u graag schriftelijk bezorgen.

In de periode 2010 tot 2016 heeft de penitentiaire administratie het volgende aantal geschillendossiers behandeld: in 2010 216, in 2011 164, in 2012 128, in 2013 105, in 2014 149, in 2015 170 en in 2016 404. Het is echter niet mogelijk om voor elk van deze dossiers binnen het korte tijdsbestek na te gaan of na de dagvaardingen een eventuele veroordeling gebeurde onder verbeurte van een dwangsom. Ik wil u ook die gegevens graag schriftelijk bezorgen.

De Belgische Staat is reeds meermaals veroordeeld onder verbeurte van een dwangsom. Het betreft niet alleen veroordelingen in het kader van stakingen, maar ook wegens andere omstandigheden zoals de overbrenging van geïnterneerden naar instellingen van sociaal verweer, het verlenen van bepaalde medische zorg, het verbod om een bepaalde veroordeelde over te plaatsen naar een andere gevangenis en de veroordeling om het verzoek van een veroordeelde voor een strafuitvoeringsmodaliteit toch naar een strafuitvoeringsrechtbank te zenden, ook al meent de penitentiaire administratie dat de veroordeelde niet beantwoordt aan de in de wet vastgestelde tijdsvoorwaarden.

Tot op heden werd ten gevolge van de staking van het voorjaar 2016 aan een gedetineerde een dwangsom betaald die 750 euro bedroeg. Voor alle overige gedetineerden zijn de gerechtelijke procedures nog lopende, zodat nog geen enkele betaling van dwangsommen definitief is verschuldigd.

04.03 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord.

Ik hoor u graag zeggen dat de minimale dienstverlening binnenkort gerealiseerd wordt. We zijn daar al lange tijd mee bezig. Er wordt al over gesproken sinds de eerste dag dat ik lid werd van de Kamer van volksvertegenwoordigers, in 2010, en waarschijnlijk werd daar ook al langer voordien over gesproken.

Daarom hoop ik echt dat het, zoals u zegt, binnen korte termijn wel eens zou kunnen lukken met de vakbonden. U mag mij echter niet kwalijk nemen dat ik daar toch misschien iets minder optimistisch over ben dan u. Het is geen hink-stap-sprong meer.

04.04 Minister Koen Geens: Een surplace?

04.05 Sophie De Wit (N-VA): Er wordt wat gesurplacet. Ik hoop alleszins dat u een of andere hoogsprong kunt maken om die horde te nemen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter:** Vraag nr. 15333 van mevrouw Kristien Van Vaerenbergh is omgezet in een schriftelijke vraag.

En 2010, l'administration pénitentiaire a traité 216 dossiers de contentieux, contre 164 en 2011, 128 en 2012, 105 en 2013, 149 en 2014, 170 en 2015 et 404 en 2016. Je transmettrai également les chiffres relatifs aux astreintes. La Belgique a déjà été souvent condamnée à payer une astreinte, mais pas toujours dans le cadre de grèves.

Une astreinte de 750 euros a été versée à un détenu après la grève menée au printemps 2016, tandis que la procédure est encore en cours pour les autres détenus.

04.03 Sophie De Wit (N-VA): Cela fait des lustres que le dossier du service minimum dans les prisons est sur la table. Ce serait bien qu'il puisse enfin aboutir.

Le **président:** La question n° 15333 de Mme Van Vaerenbergh est transformée en question écrite.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 14.55 uur.
La réunion publique de commission est levée à 14.55 heures.